

Atbildīgais Zemkopības ministrs Laimdota Straujuma
(vārds, uzvārds)

Datums 17.01.2012.

Autors Zemkopības ministrija

Sagatavotājs, Eiropas Savienības (ES) lietu koordinators Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības atbalsta nodaļas vadītāja vietnieks Armands Stahovskis
Starptautisko lietu un stratēģijas departamenta Eiropas Savienības lietu nodaļas vecākā referente Karīna Ārmane
(amats, vārds, uzvārds)

E-pasta adrese Armands.Stahovskis@zm.gov.lv
Karīna.Armane@zm.gov.lv

Tālruna numurs 67878707
67027157

Pozīcija Nr.1

Par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu (EJZF)

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on the European Maritime and Fisheries Fund (EMFF)

Stadija Sākotnējā pozīcija

Atsauces uz ES dokumentiem COM(2011) 804 final

1. ES tiesību akta projekta/izskatāmā jautājuma īss apraksts

2011.gada 2.decembrī Eiropas Komisija (turpmāk – Komisija) publicēja **priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu**. Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds (turpmāk – EJZF) paredzēts ES Integrētās jūrlietu politikas un Kopējās zivsaimniecības politikas (turpmāk- KZP) finansēšanai no 2014.–2020.gadam.

EJZF galvenie mērķi ir:

1. veicināt ilgtspējīgu un konkurētspējīgu zvejniecību un akvakultūru;
2. sekmēt Savienības integrētās jūrlietu politikas izstrādi un īstenošanu, tādējādi papildinot kohēzijas politiku un KZP;
3. veicināt zivsaimniecības reģionu (ieskaitot akvakultūru un zveju iekšējos ūdeņos) līdzsvarotu un iekļaujošu teritoriālo attīstību;
4. palīdzēt KZP īstenošanā.

EJZF pārvaldības noteikumi tiks saskaņoti ar citu ES fondu attiecīgajiem noteikumiem, kā to paredz 2011.gada 6.oktobrī Komisijas publiskotais *priekšlikums regulai, kas nosaka kopējus noteikumus Eiropas Reģionālās attīstības fondam, Eiropas Sociālajam fondam, Kohēzijas fondam, Eiropas Lauksaimniecības fondam lauku attīstībai un EJZF*. EJZF būs daļa no kopējā stratēģiskā ietvardokumenta (turpmāk - KSF), kas nodrošinās to, ka visi izveidotie ES fondi darbojas saskaņoti, novēršot pārklāšanos un dublēšanos. Tas atvieglos darbu gan atbalsta saņēmējiem, gan valsts iestādēm. EJZF satur arī tematisko mērķu sarakstu, kas atvasināts no stratēģijas “Eiropa 2020”, un noteikumus par partnerības līgumiem, kas jānoslēdz ar katru dalībvalsti.

Pamatā EJZF ir strukturēts **4 pīlāros** - pārdomāta, videi nekaitīga zvejniecība, pārdomāta, videi nekaitīga akvakultūra, ilgtspējīga un iekļaujoša teritoriālā attīstība un integrēta jūrlietu politika.

EJZF aizstās pašreizējo Eiropas Zivsaimniecības fondu (turpmāk - EZF), kā arī dažus citus ES finanšu instrumentus, kā, piemēram, atbalstu integrētai jūrlietu politikai, datu vākšanai un zinātniskiem ieteikumiem, kontrolei, pārvaldībai, zivsaimniecības produktu tirgiem, brīvprātīgiem maksājumiem reģionālās zvejniecības pārvaldības organizācijām (RZPO). EJZF no 2014.–2020.gadam ierosinātais finansējums ir paredzēts kopā 6,57 miljardi eiro (kopā ar finansējumu tiešai pārvaldībai (integrētas jūrlietu politikas pīlāram) – 7,5 miljardi eiro). Kopējo EJZF budžetu sadalījumā pa dalībvalstīm aprēķinās pamatojoties uz zvejniecībā un akvakultūrā nodarbināto īpatsvaru, zvejniecības un akvakultūras produkcijas apjomu, piekrastes zvejas flotes daļu zvejas flotē, kontroles uzdevumu un datu vākšanas uzdevumu apjomu, kā arī ņemot vērā vēsturiskos piešķirumus EZF ietvaros un vēsturisko līdzekļu izmantojumu saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr.861/2006. EJZF īstenošanā tiks piemērots Komisijas un dalībvalstu dalītais pārvaldības princips (pirmie trīs pīlāri), izņemot Integrēto jūrlietu politiku, kurai būs tiešā centralizētā pārvaldība, ar īstenošanas aktiem pieņemtu gada darba programmu ietvaros.

Katrai dalībvalstij būs jāizstrādā detalizēta rīcības programma 2014-2020.gadam, kas būs jāiesniedz Komisijai apstiprināšanai. Pēc programmas apstiprināšanas dalībvalstu ziņā būs vērtēt, kādiem projektiem finansējums ir piešķirams. Atšķirīgi no EZF, nākamajam plānošanas periodam dalībvalstīm vairs nav jāizstrādā nacionālais stratēģiskais plāns, taču būs jāizstrādā daudzgadu stratēģiskais plāns akvakultūrai, kā arī ikgadējs datu vākšanas darba plāns.

Finanšu atbalsts, kas jaunajā plānošanas periodā tiks sniegts EJZF ietvaros būs būtisks KZP reformas (publicēts 2011.gada 13.jūlijā) ieviešanas instruments.

Lai nodrošinātu pāreju uz ilgtspējīgu zvejniecību, ir nepieciešamas radikālas pārmaiņas zvejas metodēs. EJZF stimulēs zvejniekus nodarīt mazāku kaitējumu jūras ekosistēmām, lai pieliktu punktu resursu pārmērīgai izmantošanai un apturētu zivju krājumu noplicināšanos. EJZF palīdzēs rast novatoriskus veidus, kā palielināt nozvejoto zivju vērtību un dažādot saimniecisko darbību. Ražotāju organizācijas saņems palīdzību, lai plānotu ražošanu atbilstoši tirgus pieprasījumam un tirgotu produktus, kas apmierinātu patērētāju vēlmes.

Neraugoties uz to, ka ES ir intensīvi veicinājusi zvejas kuģu sadalīšanu, ES zvejas flotes kapacitāte, salīdzinot ar pieejamiem zivju resursiem, joprojām ir pārāk liela, ņemot vērā, ka kuģu ekspluatācijas pārtraukšanu kompensē atlikušās flotes tehnoloģiskā modernizācija. Tā rezultātā kuģu nodošana sadalīšanai vairs netiks finansēta, un nauda tiks novirzīta citiem, ekonomiskiem un sociāliem, pasākumiem, piemēram, zivsaimniecības darbību dažādošanai un nododamu zvejas koncesiju sistēmas veidošanai. EJZF pastiprinās atbalstu uz sabiedrības augšupēju iniciatīvu (bottom up) rosinātām inovācijām. Tā kā piekrastes flote ir daudzu piekrastes kopienu ekonomikas pamats, piekrastei tiks palielināta atbalsta intensitāte.

Jaunais fonds atbalstīs arī novatoriskus projektus, piemēram, zvejas rīku aizstāšanu ar selektīvākiem rīkiem, lai mazinātu izmetumus, vai jaunu tehnoloģiju izstrādi ar mērķi mazināt zvejas un zivkopības ietekmi uz vidi.

Tā kā akvakultūra nodrošina kvalitatīvi augstvērtīgas darbvietas lauku apvidos, mazina importu un nodrošina veselīgu pārtiku, EJZF veicinās ilgtspējīgu akvakultūras izaugsmi, sekmējot inovāciju un atbalstot jaunus akvakultūras virzienus.

Ņemot vērā, ka pareiziem datiem par zivju krājumu un jūras vides stāvokli ir svarīga nozīme KZP reformā, EJZF finansēs datu vākšanu, uzraudzību un kontroli, kā arī veicinās zvejnieku un zinātnieku partnerību.

Integrētās jūrlietu politikas īstenošanai EJZF sniegs atbalstu arī jūras telpiskai plānošanai, zināšanām par jūru, integrētai jūras uzraudzībai un integrētai piekrastes zonas pārvaldībai, jūras vides, jo īpaši tās bioloģiskās daudzveidības, aizsardzībai kā to nosaka Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 17. jūnija Direktīvā 2008/56/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā (Jūras stratēģijas pamatdirektīva), kas ir ES integrētās jūrlietu politikas vides pīlārs un paredz piemērot ekosistēmas pieeju cilvēka darbību pārvaldībai, aptverot visas nozares, kas ietekmē jūras vidi. Iekļaujot jūrlietu politiku EJZF darbības jomā, tiks panākta lielāka saskaņība un sinerģija starp abiem politikas virzieniem.

Komisija EJZF ir paredzējusi dubulto valsts atbalsta skaņošanas procedūru, tādējādi sarežģījot līdzšinējo kārtību, kas paredz attiecīgo atbalstu ar Komisiju saskaņot tikai vienu reizi, dalībvalstij apstiprinot rīcības programmu 2007.-2013.gadam.

Balsošanas kārtība. ES tiesību akta izdošanas/jautājuma izskatīšanas juridiskais pamatojums

Līgums par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 43.pants, 43. panta 2. punkts, 91.panta 1. punkts, 100.panta 2.punkts, 173 panta 3.punkts, 175 pants, 188.pants, 192.panta 1.punkts, 194.panta 2.punkts un 195 panta 2. punkts.

2. Situācija Latvijā

Eiropas Zivsaimniecības fonds

Latvijai pieejamais ES līdzfinansējums Rīcības programmas EZF atbalsta ieviešanai Latvijā 2007. – 2013.gadam (turpmāk – Rīcības programma) Finanšu perspektīvas ietvaros ir 87,9 miljoni latu un kopā ar Latvijas līdzfinansējumu tas sastāda publisko finansējumu 117,1 miljonu latu apmērā. Finansējuma apjoms dalībvalstu zivsaimniecības atbalsta programmām laikposmam no 2007. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 31. decembrim tika noteikts ar Komisijas 2008.gada 13.augusta Lēmumu EK(2008) 4358.

Rīcības programmas ietvaros pieejamie finanšu līdzekļi Latvijā novirzīti šādiem pasākumiem:

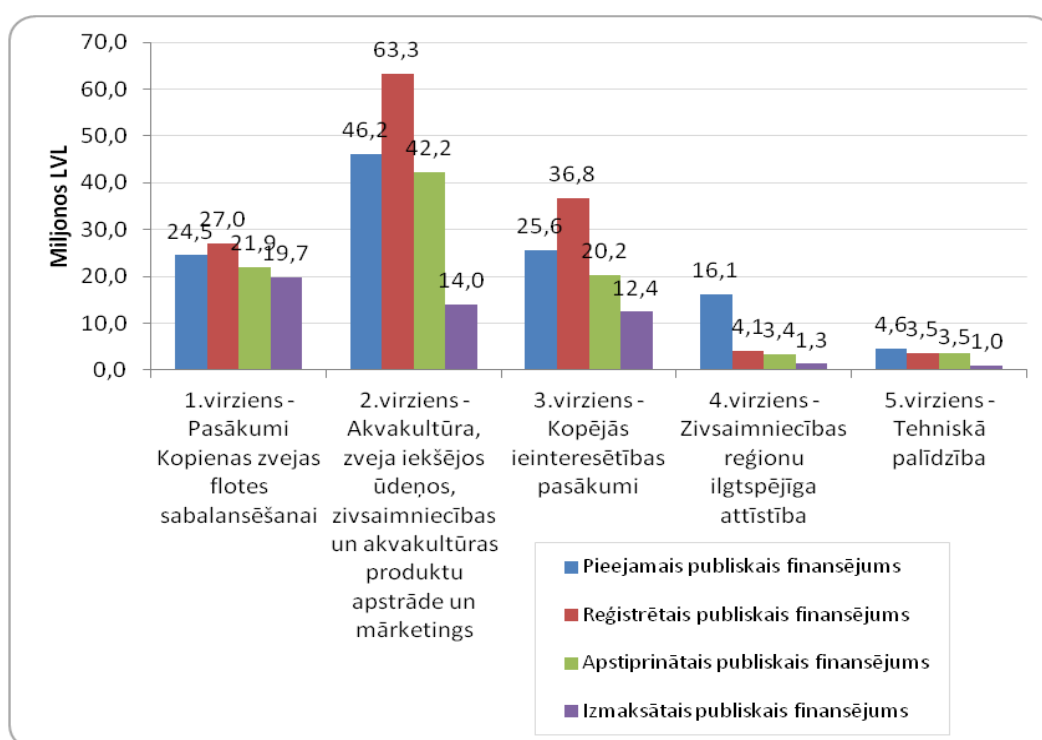
Rīcības programmas (RP) prioritārie virzieni	Miljoni LVL		%
	Publiskais finansējums	ES līdzfinansējums	ES līdzfinansējuma likme
1.prioritārais virziens „Pasākumi Kopienas zvejas flotes sabalansēšanai”	24,5	18,4	75
2.prioritārais virziens „Akvakultūra, zveja iekšējos ūdeņos, zivsaimniecības un akvakultūras produktu apstrāde un mārketingš”	46,2	34,7	75
3.prioritārais virziens „Kopējās ieinteresētības pasākumi”	25,6	19,2	75
4.prioritārais virziens „Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība”	16,1	12,1	75
5.prioritārais virziens „Tehniskā palīdzība”	4,7	3,5	75
Kopā	117,1	87,9	75

Rīcības programmas pasākumu ietvaros finansējums pārsvarā ir novirzīts ekonomikas stimulēšanai, īpaši atbalstot akvakultūras un apstrādes sektorus, kā arī ostu infrastruktūras pilnveidošanai, kas nepieciešama nozvejoto zivju izkraušanas, uzglabāšanas un sākotnējās

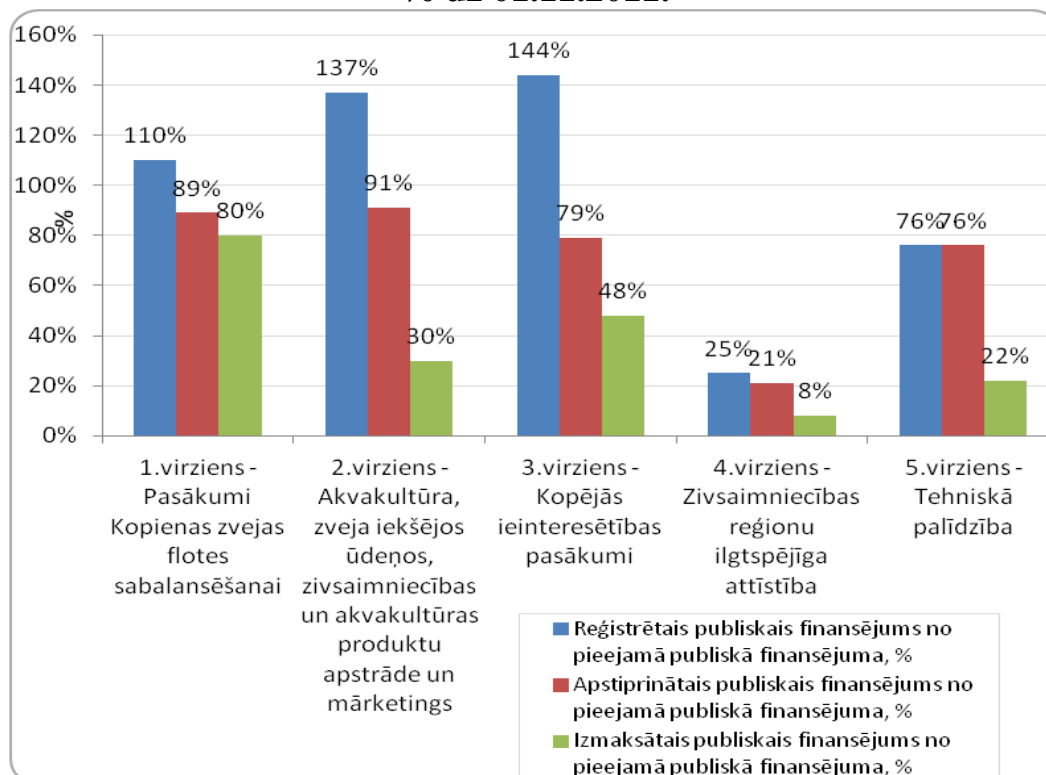
apstrādes vajadzībām.

Kopš Rīcības programmas īstenošanas uzsākšanas brīža (uz 01.11.2011) izsludinātajās iesniegumu kārtās kopējais iesniegto iesniegumu reģistrētais publiskais finansējums (iesniegtie projektu iesniegumi Lauku atbalsta dienestā) ir sasniedzis 131,2 milj. latos, kas ir 115 % no kopējā Rīcības programmā pieejamā publiskā finansējuma. Apstiprināto iesniegumu kopējais publiskais finansējums (projekti, kas ir apstiprināti, ieskaitot daļēji vai pilnībā īstenotos projektus) ir 91,2 milj. latu jeb 78 % no kopējā Rīcības programmā pieejamā publiskā finansējuma. Savukārt kopā izmaksātais publiskais finansējums jau sasniedzis 48,4 milj. latos jeb 41% no kopējā pieejamā publiskā finansējuma.

Eiropas Zivsaimniecības fonda finansējuma apguve pa prioritātēm, milj. LVL uz 01.11.2011.

Eiropas Zivsaimniecības fonda finansējuma apguve pa prioritātēm, % uz 01.11.2011.

Zvejas kontrole un uzraudzība. Latvijā zvejas kontroli un uzraudzību nodrošina Valsts vides dienesta Jūras un iekšējo ūdeņu pārvalde (turpmāk- JIŪP). JIŪP 2009.gadā izstrādāja zvejas kontroles nacionālo programmu Kopienas finanšu pasākuma ietvaros saistībā ar zvejas darbību elektroniskās reģistrācijas un ziņošanas sistēmas, kā arī zivju pirmās pirkšanas darījumu elektroniskās reģistrācijas ieviešanu. Projekta apmērs bija 15 652 eiro, no kuriem Kopienas ieguldījums veidoja 14 869 eiro. Papildus 2011.gadam ar Komisijas lēmumu tika apstiprināts finansējums Latvijas kontroles programmas realizācijai 140 994 eiro apmērā, kur Latvijas līdzfinansējums ir 126 850 eiro. Šis finansējums paredzēts zvejas darbību elektroniskās ziņošanas sistēmas pilnveidei.

Zivsaimniecības datu vākšana, pārvaldība un izmantošana joma Latvijā ir valsts institūta „Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts” (turpmāk- BIOR) kompetencē. BIOR un iepriekš v/a „Latvijas Zivju resursu aģentūra” saskaņā ar ES tiesību aktu prasībām izstrādā un realizē nacionālās zivsaimniecības datu vākšanas programmas kopš Latvijas iestāšanās ES. Šo programmu ietvaros tiek vākti dati par zivju krājumu stāvokli un zvejniecību Baltijas jūrā gan aiz piekrastes joslas, gan piekrastē. Būtiska programmas sastāvdaļa ir arī nozares ekonomisko datu sagatavošana atbilstoši regulu prasībām. Tāpat šīs programmas ietvaros tiek nodrošināta Latvijas zivsaimniecības nozares zinātnieku dalība dažādu starptautisku organizāciju sanāksmēs, piemēram, Starptautiskās jūras pētniecības padomē (ICES) u.c., kura nepieciešama kopīgai datu apstrādei un sagatavošanai. Programmas īstenošanai 2010.gadā kopā tika atvēlēti 311 592 lati, savukārt 2011.gadā prognozētie izdevumi ir 213 962,81 lati.

Piekrastes telpiskā attīstība. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam „Latvija 2030” Baltijas jūras piekraste ir definēta kā viena no nacionālo interešu telpām un noteikts, ka tā ir viena no Latvijas lielākajām vērtībām, kur dabas un kultūras mantojuma

saglabāšana jālīdzsvaro ar ekonomiskās attīstības veicināšanu. Valsts politika par piekrastes telpisko attīstību ir definēta "Piekrastes telpiskās attīstības pamatnostādnes 2011.-2017.gadam" (MK apstiprinātas 20.04.2011.). Pamatnostādnes nosaka, ka piekrastes nozīmīgākā vērtība un attīstības resurss ir vienotais piekrastes dabas un kultūras mantojums, kas ietver gan dabas un kultūras vērtības, gan piekrastei raksturīgo dzīvesveidu -zvejniecību, to pavadošās nodarbes, darbu ostās, kūrortpakalpojumu sniegšanu.

Jūras telpiskā plānošana. Pieaugot jūras izmantošanas intensitātei un parādoties jaunām tās izmantošanas iespējām, visā pasaulē ir aktualizējies jautājums par integrētu pieeju jūras izmantošanai, t.i. integrētu jūrlietu politiku. Viens no nozīmīgākajiem šādas politikas veidošanas un īstenošanas instrumentiem ir jūras telpiskā plānošana, kuras loma ilgtspējīgas piekrastes un jūras akvatorijas izmantošanas nodrošināšanā ir uzsvērtā arī Latvijas Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030.gadam „Latvija 2030”. Jūras telpiskās plānošanas jēdziens ir ietverts arī „Telpiskās plānošanas sistēmas attīstības koncepcijā” (MK apstiprināts 15.07.2009.) un Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likumā (stājās spēkā 18.11.2010.). Teritorijas attīstības plānošanas likums (apstiprināts Saeimā 2011.13.10.) nosaka, ka jūras plānojuma izstrāde Latvijā jāuzsāk līdz 2014.gada 1.janvārim, taču jau pašlaik notiek aktīvs darbs, lai jūras telpiskajā plānošanā nodrošinātu visu ieinteresēto pušu līdzdalību un nepieciešamās informācijas sagatavošanu.

Jūras vides aizsardzība. Komisijas 2011. gada 13. jūlija priekšlikumā par KZP reformu (COM (2011) 425) norādīts, ka ar jauno KZP zvejniecības pārvaldībā tiks ieviesta piesardzības un ekosistēmu pieeja. EJZF būtu jāveicina arī jūras vides aizsardzība atbilstoši Jūras stratēģijas pamatdirektīvai 2008/56/EK (turpmāk – JSD), kas Latvijā ir pārņemta ar Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likumu (turpmāk - likums). Atbilstoši JSD un likuma prasībām Latvijai jāizstrādā un jāīsteno jūras stratēģija, tai skaitā izstrādājot jūras vides stāvokļa sākotnējo novērtējumu, tostarp jūras izmantošanas sociālo un ekonomisko analīzi, uz kā pamata izstrādās jaunu jūras vides monitoringa programmu (jāuzsāk īstenot ne vēlāk kā 01.01.2014.) un pasākumu programmu, lai līdz 2020.gadam sasniegtu labu jūras vides stāvokli. Lai ieviestu JSD, nepieciešama augstas kvalitātes zinātniskā informācija, ko var nodrošināt efektīvs jūras monitorings un novērtējums, jūras zinātniskā pētniecība atbilstoši ES stratēģiskajām nostādnēm (COM(2008) 534, 3.09.2008.). Saskaņā ar JSD noteikto un atbilstoši deleģējumam likumā Latvijas Hidroekoloģijas institūts (LHEI) izstrādā jūras vides stāvokļa novērtējumu, nosaka laba jūras vides stāvokļa kritērijus un jūras vides mērķus. Minēto uzdevumu veikšanai LHEI sadarbojas ar BIOR, kura kompetencē ir no JSD un Komisijas „Lēmuma par laba jūras vides stāvokļa kritērijiem un metodiskajiem standartiem”(COM(2010) 5956, 01.09.2010.) izrietošie uzdevumi attiecībā uz zivju resursiem, kas būs jāņem vērā arī jūras monitoringa programmā atbilstoši ES tiesību aktu un starptautisko līgumu prasībām.

Ietekme uz budžetu

No lēmumiem un sarunu rezultātiem par ES daudzgadu budžetu būs atkarīgs Latvijai piešķirtais finansējums zivsaimniecības un jūrniecības politiku īstenošanai, kā arī nepieciešamais līdzfinansējums programmu ieviešanai un Latvijas iemaksas ES budžetā.

3. Latvijas Republikas pozīcija

Latvija atzinīgi novērtē Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības atbalsta politikas likumdošanas aktu, tomēr, izvērtējot Regulas priekšlikumu, **Latvija saskata iespējas to pilnveidot.**

I Latvijai būtiskākie jautājumi:

- **Latvija uzskata, ka par 20% samazināta atbalsta intensitāte piemērojama tikai uzņēmumiem, kas neatbilst mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) statusam pēc apgrozījuma nevis pēc nodarbināto skaita.** Ja uzņēmuma apgrozījums atbilst MVU definīcijai, tad atbalsta intensitāte jāsaglabā nemainīga.

Latvija jau vairākkārt ir norādījusi un stingri uzskata, ka arī lielajiem zvejas un akvakultūras produktu apstrādes uzņēmumiem, kas ražošanas procesā izmanto lielu roku darba apjomu, bet kuru uzņēmuma apgrozījums nepārsniedz vidēja lieluma uzņēmumu rādītājus saskaņā ar MVU definīciju, ir pielietojama tāda pati atbalsta intensitāte kā MVU. Latvijā zivju apstrādes uzņēmumi, kas pārsvarā ražo zivju konservus (tostarp tādu nišas produktu kā Rīgas šprotes) un par izejvielām līdz pat 67 % apstrādei izmanto tieši Baltijas jūrā nozvejoto mazo pelaģisko sugu zivis (reņģes, brētliņas), ražošanas procesā galvenokārt izmanto roku darbu, jo ražošanas specifika dēļ šī procesa mehanizācija nav iespējama. Līdz ar to nepieciešams liels nodarbināto skaits, kas atsevišķos zivju apstrādes uzņēmumos pārsniedz 250, tomēr to apgrozījuma amplitūda ir no 5,7-17 miljoni EUR gadā. Pēc nodarbināto skaita šie uzņēmumi tiek ierindoti lielo uzņēmumu grupā, bet salīdzinājumā ar citiem lielajiem uzņēmumiem Eiropas Savienības līmenī pēc apgrozījuma apjoma tie atbilst mazo vai vidējo uzņēmumu definīcijai. Liela daļa minēto uzņēmumu nodrošina ar darba vietām vietējos iedzīvotājus tieši piekrastes rajonos un ir ļoti lielā mērā atkarīgi no zivsaimniecības nozares attīstības iespējām tajos.

- Atbalsts atsevišķām investīcijām uz zvejas kuģiem Regulas priekšlikumā paredzēts vairāku pasākumu ietvaros, tomēr Latvija ir stingri pārliecināta un uzskata, ka **nepieciešams atbalsts arī citiem zvejas kuģu modernizācijas pasākumiem, lai nodrošinātu kuģošanas drošību un to energoefektīvu darbību, piemēram, zvejas kuģu dzinēju nomaiņai pret energoefektīvākiem un videi draudzīgākiem, nenosakot ierobežojumus attiecīgā kuģa dzinēja jaudai, bet veicot to dalībvalstij pieejamās kopējās kapacitātes ietvaros.** Tādējādi tiktu sekmētas regulā noteiktās prioritātes vides un konkurētspējas jomā zvejniecībā.

Latvija uzskata, ka noteiktais ierobežojums, ka ar publisko atbalstu nevar veikt zvejas kuģu dzinēju nomaiņu vai modernizāciju, ir pretrunā ar attiecīgā pasākuma mērķi – samazināt zvejas kuģu ietekmi uz vidi un palielināt to energoefektivitāti. Ņemot vērā, ka daudzu dalībvalstu zvejas flotes ir novecojušas, kuģu novecojušie dzinēji ir viens no galvenajiem attiecīgo risku veidotājiem. Turklāt nosacījumiem atbalsta saņemšanai šādu pasākumu veikšanai vajadzētu būt motivējošiem, lai nozares pārstāvji būtu ieinteresēti veikt attiecīgās investīcijas.

II Pašreizējā plānošanas perioda principu saglabāšana nākotnes EJZF

Latvija pozitīvi vērtē EJZF kā instrumentu reformētās KZP īstenošanai un atzīst nepieciešamību pilnveidot mehānismus izvērzīto mērķu sasniegšanai, tomēr ne visās dalībvalstīs situācija zivsaimniecības nozarē ir vienāda, tādēļ **Latvija uzskata, ka ir jāsaglabā iespēja atbalstīt zivsaimniecības jomas, nodrošinot esošā perioda EZF pasākumu pēctecību arī nākamajā plānošanas periodā,** konkrētās jomās nosacījumus kardināli nemainot. Piemēram:

- **Latvija uzskata, ka atbalstam zvejas un akvakultūras produktu apstrādes jomā jāaptver arī investīcijas ražošanas procesam augstākas pievienotās vērtības radīšanai (72.pants), lai veicinātu regulā noteikto prioritāšu sasniegšanu arī šajā sektorā.** Turklāt šādām investīcijām vajadzētu būt pieejamām arī grantu veidā, ne

tikai izmantojot finanšu instrumentus. EJZF atbalsts paredzēts ieguldījumiem energoefektivitātē, ietekmes uz vidi mazināšanai, nekomerciālo sugu un blakusproduktu pārstrādei un bioloģiskās akvakultūras produkcijas pārstrādei.

- lai veicinātu ES zivsaimniecības nozares konkurētspēju globālajā tirgū, jāaptver atbalsts arī nozares pārstāvju dalībai reģionālās, nacionālās vai transnacionālās reklāmas kampaņās, ne tikai to norisei, kā paredzēts pašreizējā regulas projektā (71. 1.(f) pantā).
- Latvija uzskata, ka atbalstu konkrētam zvejas kuģim var atļaut piešķirt vairāk nekā vienu reizi plānošanas periodā. Ņemot vērā, piemēram, to, ka Komisija var noteikt jaunas normas drošības pasākumu nodrošināšanai vai zvejas rīku selektivitātei, bet atbalstu šādu jaunievedumu normu izpildei nevarēs saņemt fonda ietvaros, ja atbalsts jau vienu reizi pasākuma ietvaros būs piešķirts.

Komisija kā vienu no galvenajiem mērķiem nākamajam plānošanas periodam ir definējusi finanšu instrumentu ieviešanas vienkāršošanu un saskaņotību starp dažādiem ES fondiem. Latvija uzskata, ka, **vienādojot ES fondu ieviešanas procedūras, EJZF būtu jāpiemēro jau šajā plānošanas periodā EZF izmantotos, pieredzē pārbaudītos, vienkāršākos publiskā atbalsta ieviešanas mehānismus, kas turklāt ir skaidri noteikti. EZF/EJZF ir apjoma ziņā salīdzinoši neliels finanšu instruments, ar nelielām darbības programmām, tādēļ tā ieviešanā nebūtu jāpārņem sarežģītākus ieviešanas mehānismus no citiem apjomīgākiem fondiem.**

III Vienkāršošana

Latvija atzinīgi vērtē Komisijas izvirzīto pamatprincipu nākamajam plānošanas periodam par administratīvā sloga mazināšanu dalībvalstīm. Latvija ierosina turpināt vienkāršošanu un izvairīties no **ierosinājumiem, kas nepamatoti un neproporcionāli pret ieguvumiem palielina administratīvo slogu.** Piemēram,

- dubulto valsts atbalsta skaņošanas procedūru aktivitātēm, kas ietvertas rīcības programmā (8.pants). Latvija uzskata, ka ir pietiekami attiecīgo atbalstu ar Komisiju saskaņot vienu reizi, dalībvalstij apstiprinot rīcības programmu 2014.-2020.gadam, kā tas noteikts pašreizējā finanšu periodā. Latvija uzskata, ka tā kā Komisija ir viena institūcija, dalībvalstīm atbalsta shēma ar Komisiju būtu jāaskaņo tikai vienu reizi. Tā kā EZF ietvaros papildus valsts atbalsta skaņošana esošajā plānošanas periodā nebija jāveic, Latvija uzskata, ka nav nepieciešams mainīt līdzšinējo kārtību, palielinot administratīvo slogu gan dalībvalstīm, gan Komisijai. Latvija ir vairākkārt paudusi viedokli par Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstības īstenošanas negatīvo pieredzi, kur šāda prakse tika piemērota šajā plānošanas periodā, jo uzskata, ka atsevišķs valsts atbalsta skaņošanas process būtiski apgrūtina pasākumu saskaņošanu un attiecīgo grozījumu veikšanu.
- Latvija uzskata, ka esošajā plānošanas periodā EZF rīcības programmas detalizācijas pakāpe ir optimāla attiecīgā finanšu instrumenta ieviešanai un tā nerada papildus administratīvo slogu ne dalībvalstij, ne Komisijai, ieviešanas gaitā maksimāli operatīvi reaģējot uz nepieciešamajām ne tik būtiskām izmaiņām. Tāpēc Latvija uzskata, ka nosacījumi rīcības programmā nākamajam plānošanas periodam ir pārāk detalizēti, tajā skaitā priekšlikuma par atlases kritēriju aprakstu ietveršana rīcības programmā (20.pants 1 (f).punkts). Latvija uzskata, ka ar projektu atlases kritērijiem tiek maksimāli operatīvi reaģēts konkrēta pasākuma ieviešanas gaitā, līdz ar to neredz iespēju perioda sākumā noteikt kritērijus, kas būtu piemērojami visa perioda laikā.
- nepieciešamību Komisijai sniegt informāciju 4 reizes gadā par visiem atbalstītajiem projektiem un atbalsta saņēmējiem (108.pants 1 (b) punkts) un ikgadēju datu vākšanas darba plānu iesniegšanu (23.pants). Latvija nesaskata datu vākšanas

procedūru un metožu aprakstu ikgadējas iesniegšanas, kā arī to precizitātes novērtēšanas pamatojumu.

IV Citi jautājumi (Finanšu sadalījums dalītai pārvaldībai)

Latvija uzskata, ka nosakot dalībvalstīm 2014.-2020.gada plānošanas periodā pieejamo finansējumu, lielākas iespējas jānodrošina dalībvalstīm, kas labāk apguvušas šajā plānošanas periodā pieejamo finansējumu, bet pēc mērķu sasniegšanas tajās tomēr ir samazinājies zivsaimniecībā nodarbināto skaits (piemēram, sabalansējot zvejas floti atbilstoši zvejas resursiem).

Līdz ar to, Latvija uzskata, ka finanšu sadalījuma aprēķinā pa dalībvalstīm būtiski ir sasaistīt objektīvo kritēriju „zvejniecībā un akvakultūrā nodarbināto īpatsvars” ar objektīvo kritēriju „zvejniecības un akvakultūras produkcijas apjoms”, tādējādi ņemot vērā arī to, cik liels produkcijas apjoms ir saražots uz vienu nodarbināto zvejniecībā un akvakultūrā. Tām dalībvalstīm, kurām zvejas flote ir sabalansēta un nodarbināto skaits ir samazinājies, nozvejas apjoms uz vienu nodarbināto ir attiecīgi palielinājies. (17.pants)

Latvija lūdz iekļaut finanšu sadalījuma aprēķinā V sadaļai jaunu objektīvo kritēriju - „nozvejotās produkcijas cilvēku patēriņam īpatsvars kopējā nozvejotās produkcijas apjomā”, kas paredzētu to, ka lielāks finansiālais atbalsts būtu jāsniedz tām dalībvalstīm, kas salīdzinoši lielāku daļu nozvejas produkcijas nodod tieši cilvēku patēriņam.(17.pants)

Īpašas Latvijas Republikas intereses

Latvija uzskata, ka nākamajā plānošanas periodā publiskais atbalsts ir jā saglabā pievienotās vērtības radīšanai un konkurētspējas celšanai zivju apstrādes sektorā. Vienlaikus Latvija uzskata, ka lielajiem uzņēmumiem, kuros ir liela darbaspēka piesaiste, bet to apgrozījums nepārsniedz vidējiem uzņēmumiem noteikto apgrozījuma sliekšni, atbalsta intensitāti ir jāparedz tādā pat apjomā kā mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, savukārt publiskais atbalsts zvejas flotes modernizācijas pasākumiem, ieskaitot kuģu dzinēju nomaiņu, būtu jāparedz tādā apjomā, kas stimulētu zvejniekus uzlabot zvejas flotes energoefektāti un samazināt tās ietekmi uz vidi.

4. Citu ES dalībvalstu viedokļi

5. ES institūciju viedokļi

6. Saskaņošana

Saskaņots ar Ārlietu ministriju, Finanšu ministriju, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, Satiksmes ministriju un Ekonomikas ministriju

Atšķirīgie viedokļi

-

7. Saskaņošana ar Saeimas Eiropas lietu komisiju

Plānota 20.01.2012

8. Konsultācijas ar biedrībām un nodibinājumiem, pašvaldību un sociālo partneru organizācijām

Starpinstitūciju darba grupā “Zivsaimniecība” - Latvijas Zivsaimnieku asociācija, Latvijas Zvejnieku federācija, Kurzemes Zvejnieku asociācija, Latvijas Zivrupnieku savienība, Latvijas Zivju audzētāju asociācija, Latvijas Vēžu un zivju audzētāju asociācija.

Zemkopības ministre

L.Straujuma